

Diskriminacija otrok: Ustavno sodišče zahteva več, Pikało in vlada predlagata manj

“Zakon ne bo imel posledic za državni proračun ali druga javno-finančna sredstva, zato dodatna sredstva v državnem proračunu za njegovo izvedbo niso potrebna,” je zapisano v predlogu spremembe zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOVI), ki ga je vlada predlagala, da bi uresničila sodbo ustavnega sodišča, ki je zahtevalo, da mora vlada nameniti več denarja osnovni šoli Alojzija Šuštarja in posledično še nekaj podobnim šolam, ki niso v državni lasti. Po ocenah v preteklosti bi naj šlo letno za okoli 300.000 evrov.

Brglez: Ni ustavno in tudi ni pošteno

Finančna ocena razkrije, da poskuša vlada pretentati ustavno sodišče in še naprej diskriminirati del otrok, katerih starši morajo za šolanje že dolga leta doplačevati, čeprav bi po sodbi ustavnega sodišča osnovno šolanje morala vsem otrokom plačevati država. Koalicija namerava spremembo, ki je v očitnem nasprotju s sodbo ustavnega sodišča, uzakoniti do počitnic. Rešitev, ki jo je zdaj ponudil Pikało, je v parlamentu leta 2017 že predlagal DeSUS. O njej pa je takratni predsednik državnega zbora **Milan Brglez**, ki je bil nedavno izvoljen za evropskega poslanca SD, povedal:

“Kar je nastalo ni ustavno, nasprotuje našim mednarodnim zavezam in moti temeljni čut za pravičnost in poštenost.”

Takrat je večina poslancev podprla dopolnilo DeSUSa (po vsebini enako sedanjemu predlogu Pikala), da bi diskriminacijo otrok v osnovnih šolah v lasti katoliške skupnosti odpravljali tako, da bi jo še povečali. A na koncu je političnim skrajnežem, tudi zaradi Brglezovih opozoril, spodletelo. Za očitno neustavni zakon je bilo le 30 poslancev takrat vladnih DeSUS (9) in SMC (21), proti pa – sicer zaradi povsem različnih razlogov – 33 poslancev iz SDS (14), NSi (6), SMC (6), SD (3), nepovezanih (2) in narodnosti (2). Minister za izobraževanje **Jernej Pikalo** iz SD zdaj zgodbno, ki so jo dve leti prej zavrnilo celo poslanci njegove stranke, ponavlja, ko že spet ponuja ukinitve sofinanciranja jutranjega varstva prvošolčkov, podaljšano bivanje do petega razreda in podobnega. Več o dogajanju leta 2017, ko so o podobnem zakonu že glasovali, lahko [preberete tukaj](#).

Tudi pravniki v DZ so v postopku leta 2017 jasno opozorili, da je takšna rešitev kot jo zdaj spet predlaga Pikalo, kršitev ustave. Nenavadno je, da si minister in vlada kljub tej zgodovini upata. Vsi ministri so namreč prisegli, da bodo spoštovali ustavni red. To pa pomeni tudi, da spoštujete veljavne sodbe ustavnega sodišča.

Ustavno sodišče je 4. 12. 2014 presodilo, da oblast diskriminira otroke v osnovni šoli Alojzija Šuštarja, ker programe te šole financira le 85 odstotno v primerjavi z običajnimi osnovnimi šolami. Zahtevalo je izenačenja za te in vse podobno šole (ena je celo že sto odstotno financirana) in to najpozneje v letu dni. Torej do leta 2016. Pritožili so se starši, ki so morali za obvezno osnovno šolanje otrok

doplačevati. Za otroka, denimo, mesečno tudi 60 evrov. Skrajni rok za popravek ureditve je že davno zamujen. V vsoti 60 evrov ni stroškov za verouk in investicijsko vzdrževanje, ki jih državi tudi po sodbi ustavnega sodišča ni treba plačevati.

Vladno pojasnilo, da predlaga spremembo, ki ne bo pomenila nobenih dodatnih stroškov, pomeni jasno priznanje, da po več letih nespoštovanja sodbe ustavnega sodišča, ki zahteva več denarja za osnovno šolo Alojzija Šuštarja, minister **Jernej Pokalo** in drugi ministri še kar vztrajajo pri namernem nespoštovanju sodbe ustavnega sodišča in pri diskriminacije otrok le zaradi tega, ker so iz katoliških družin. V predlogu za spremembo ureditve iz vlade sicer trdijo: "S to določbo se uresničuje odločba Ustavnega sodišča RS U-I-269/12-24 z dne 4. 12. 2014, s katero je odločilo, da se javno financira obvezni minimum osnovne izobrazbe, ki je enotno določena po vsebini, kar pa ne zajema financiranja dodatnih vsebin glede na vrednostne usmeritve posameznih izvajalcev osnovnošolskega izobraževanja."

Ustava ne privilegira državnih šol

Ustavno sodišče ni zatrdilo, da mora vlada financirati nekakšen obvezni minimum. To si vlada izmišlja. Sodbo lahko preberete [na povezavi tukaj](#). Zahtevalo je enako financiranje osnovnega šolanja otrok, ko to določa ustava, ki ne loči državnih, javnih ali šol v lasti cerkvenih zavodov, ko pravi:

"Izobraževanje je svobodno. Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev. Država ustvarja možnosti, da si državljani lahko pridobijo ustrezno

izobrazbo.”

Mnenje, da so ustavni sodniki presodili, da država daje preveč za te šole, kar bi lahko bil temelj za spremembo, ki jo predlaga vlada, je popolnoma očitno absurdno in bedasto.

Ocena vlade, da ne bo finančnih posledic za proračun, pa je tudi netočna. S spremembo, ki jo predlagajo, bodo osnovnim šolam, ki niso v državni lasti, nakazovali več denarja za obvezne programe, kar pa v razlagah nekoliko skrivajo, je, da odslej več ne nameravajo financirati jutranjega in popoldanskega varstva in podobnih stroškov, kar so jih doslej vsem šolam financirali 85 odstotno. Za izobraževanje malčkov jutranje ali popoldansko varstvo ni nujno, so ugotovili na ministrstvu za šolstvo in vladi in ga zato ne bi plačevali. A le za katoliške šole. Za vse si ne upajo, ker bi sicer vsi starši, in ne le majhen delček, ponoreli.

Te stroške je mogoče finančno ovrednotiti, a ministrstvo in vlada, ki predlagata spremembo, tega nista storila in v predlogu zakona ni nič o tem. V prehodnih določbah predloga zakona pa so zapisali, da bodo prva leta zagotovili dodaten denar, da bi ne prizadelo že vpisanih otrok, ker dejansko financiranje znižujejo. Tako piše:

12. člen

(zasebne šole, ki izvajajo izobraževalni program)

Zasebnim šolam, ki izvajajo program osnovnošolskega izobraževanja, ki je pridobil javno veljavnost pred uveljavitvijo tega zakona, se do konca šolanja zadnje generacije, vpisane v šolskem letu 2019/2020, zagotavljajo dodatna sredstva za financiranje do obsega sredstev, določenega na podlagi 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 –ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16 in 49/16-popr.). Šteje se, da zasebne šole iz prejšnjega stavka v tem obdobju izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka spremenjenega 86. člena zakona.

Ne glede na spremenjeni 86. člen zakona se zasebne šole, ki jim je bila dodeljena koncesija pred uveljavitvijo tega zakona, financirajo v skladu z veljavno koncesijsko pogodbo.

Določbe tega člena se ne uporabljajo za podružnice zasebnih šol, ki so jih te ustanovile po uveljavitvi tega zakona.

Prva razprava, kako bi financiranje šol spremenili, bo na seji državnega zbora verjetno že ta mesec, da bi bilo spremembe mogoče uzakoniti do parlamentarnih počitnic, ki se začnejo čez dober mesec dni sredi julija.